

З'ясовуючи характерні для цих напрямів економічної думки особливості, слід не лише уяснити їхню еволюцію, а й замислитись над тим, що спричиняло цю еволюцію і що нового вона внесла в розвиток економічної теорії.

УДК 331.101.3

Галина Левчунь, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ФОРМУВАННЯ РИНКОВОЇ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ

Анотація. Обгрунтована необхідність формування ринкової системи мотивації праці. Розглянуто сутність мотиваційного процесу, визначені сучасні методи мотивації праці.

Ключові слова: *система мотивації праці, мотиви, стимули, матеріальна, нематеріальна мотивація, оплата праці, стимулювання працівників.*

Halyna Levchun'

FORMING OF MARKET SYSTEM OF MOTIVATION OF LABOUR

Abstract. Obrgruntovana necessity of forming of the market system of motivation of labour. Essence of motivational process, modern methods of motivation of labour, is considered.

Keywords: *system of motivation of labour, reasons, stimuli, financial, immaterial motivation, payment of labour, stimulation of workers.*

В умовах становлення ринкових відносин зростання конкурентоспроможності підприємства обумовлюється, головним чином, ефективністю використання його кадрового потенціалу. Як свідчить досвід розвинутих країн світу, за допомогою мотивації підвищуються продуктивність праці та ефективність виробництва. Сьогодні переваги мають ті підприємства, в яких існує ефективний механізм мотивації праці, оскільки забезпечення належної їх роботи є неможливим без розуміння мотивів і потреб працівників з метою правильного використання стимулів до праці. Процес втрати інтересу працівника до праці дає такий негативний результат, як плинність кадрів. Тому формування адекватної ринковим умовам системи мотивації праці найманих працівників є однією з найактуальніших проблем сьогодення.

Система мотивації праці найманих працівників включає: визначення потреб персоналу і забезпечення їх задоволення, розробку систем винагороди за виконану роботу та застосування гнучких форм оплати праці, використання різноманітних стимулів для ефективної роботи підприємства. Матеріальна мотивація в сучасних умовах поширення бідності серед економічно активного населення відіграє важливу роль в системі стимулювання праці. Оплата праці є мотивуючим фактором тоді, коли вона безпосередньо пов'язана з підсумками праці. Найпопулярнішими методами матеріальної мотивації в сучасних умовах є: зарплата, додаткові премії за виконання поставлених завдань, оплата навчання працівників, медичне обслуговування, доплати до основної зарплати за володіння певними навиками та вміннями тощо. Проте стимулювання працівників лише грошовими методами не може вплинути на довгострокове підвищення продуктивності праці. Останнім часом провідні компанії світу використовують такі методи нематеріальної мотивації: застосування гнучких графіків роботи, поліпшення умов праці, скорочений робочий день, збільшення відпустки, надання працівникові більшої самостійності у прийнятті рішень,

переведення працівника на більш високу, престижну посаду. Не існує єдиних методів мотивації персоналу, ефективних у всі часи і при будь-яких обставинах. Вибір конкретного методу мотивації повинен, у першу чергу, визначати загальну стратегію управління персоналом. Щоб не дозволити втрату потенційного прибутку, менеджер повинен добитися максимальної віддачі від своїх підлеглих.

УДК 330.8

Nataliia Marynenko, Ph.D., Associate Professor

Halyna Tsikh, Ph.D., Associate Professor

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University, Ukraine

KEYNESIAN AND NEOCONSERVATIVE PARADIGMS: APPROACHES CONCERNING THE BASIC PROCESSES OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Abstract. The theoretical basis of the world countries' economic development in the second half of the 20th – beginning of 21st centuries – paradigms of Keynesianism and neoconservatism (including monetarism, theory of rational expectations, supply-side economics) are analyzed.

Keywords: *Keynesianism, neoconservatism, monetarism, theory of rational expectations, supply-side economics.*

Наталія Мариненко, к.е.н., доцент, Галина Ціх, к.е.н., доцент

ПАРАДИГМИ КЕЙНСІАНСТВА ТА НЕОКОНСЕРВАТИЗМУ: ПОГЛЯДИ НА ОСНОВНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. Проаналізовано теоретичні засади економічного розвитку країн світу у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. – парадигми кейнсіанства та неоконсерватизму (монетаризму, теорій раціональних очікувань й економіки пропозиції).

Ключові слова: *кейнсіанство, неоконсерватизм, монетаризм, теорія раціональних очікувань, теорія економіки пропозиції.*

During the 20th century there were few significant changes of paradigms in economic science. The attention in this paper will be focused on the theories that played the major role in the economic development of the world countries in the second half of the 20th – at the beginning of the 21st centuries. These two mainstream economic paradigms are Keynesianism and neoconservatism.

According to Keynesian economics the state can stimulate economic growth and improve stability in the private sector – through, for example, interest rates, taxation and public projects. In Keynes's theory, some micro-level actions of individuals and firms can lead to aggregate macroeconomic outcomes in which the economy operates below its potential output and growth. Keynes contended that aggregate demand for goods might be insufficient during economic downturns, leading to unnecessarily high unemployment and losses of potential output. Keynes argued that government policies could be used to increase aggregate demand, thus increasing economic activity and reducing high unemployment and deflation. A central conclusion of Keynesian economics is that in some situations, no strong automatic mechanism moves output and employment towards full employment levels.

After J. M. Keynes, Keynesian analysis was combined with neoclassical economics to the “neoclassical synthesis”. Though it was widely held that there was no strong automatic tendency to full employment, many believed that if government policy were used to ensure it, the economy would behave as classical or neoclassical theory predicted.